

Leidžia Spaudos b-vė „Sviesa“

Redakcijos ir Administracijos adresas: „LIETUVIS BRAZIL.“ Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro) Caixa postal, 1764. S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kainas
Brazilijoj metams — 10\$000
pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 20\$000
pusei metų 12\$000.
Redaguoja Redag. Komisija.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Balandžio - Abril mėn. 16 d.

NR. 15 (171)

Saugiais keliais.

Neperseniai šio laikraščio skiltyse buvo gydomas gan opus klausimas straipsnyje „Slidžiais keliais“, kur iškeliamas aiškėn išsisa eilė įvairių ydų griauančių tiek šeimyninį visuomeninį, tiek asmeninį gyvenimą. Žinoma šiuo klausimu turėtų susirūpinti ir daugiau maštančių žmonių, kurie pasistengę nuvieisti tikras ir tikslas priemones, kuriomis naudojantis galima būtų išvengti slidžių kelių, o priešingai žygiuojant saugiais keliais tiek tikrosios dvasios pūsiavysvyros. Saugius kelius surasti nėra taip lengvas dalykas. Šiuo klausimu lauzė galvas nevienas filosofas — išminčius dar kelis tuksantais metų prieš Kristų, tobelaužo dar ir dabar nevienas — negavęs dar pažinti Kristaus mokslo tikroje jo šviesoje. Tikrieji saugieji keliai yra tuo tiksliausiai nurodyti Kristaus mokslo sistemoje, kurią su glausiai galima išreikšti šiuo obalsiu „Būkite tobuli“.

Tobulumo branduolys bei esmė glūdi pilnutiniame žmogaus asmenybės išugdyme bei išsilavinime, o tobulą asmenybę sudaro šie pagrindiniai veiksniai: Gryna sąžinė, tvirta valia, geras būdas ir gera širdis. Šiuo atveju nuviešime tik saugią kelių sąrašą — grynos sąžinės reikala, dėl kurios stokos mūsų išelvių kolonijoj privo so tiek daug nedorybių, kurios griaua ne vien asmeninį laime, bet ardo visuomeningumą t. y. griaua šeimas, iš kurių susidaro pati visuomenė. Kalbant apie gryną sąžinę, nevisi ją vienatp supranta. Žinoma kas kokioje pasaulėžiūroje yra išsiskalėjęs: Vieni mano esant ją gryną doroviniu jausmu, anot kurių galima esą ją vadinti įvairiausiai — priedermes jausmu, dorinės pareigos jausmu, sąžinės arba žmoniškumo jausmu, kuris kontroliuojas žmonių veiksmus tik iš atvilgio į visuomenę: gera esą, kas padeda visuomeningumo ūgdymui, o blogiau kas ją arda. Pavyzdžiui: melavimas apgandinėjimas ardo visuomeningumą, nes jeigu pradėtų visi apgandinėti vieni kitus, tai savaime dingtų tarpusavyj pasitikėjimas ir tuo pačiu žlugtų draugijūs žmonių gyvenimas. Kas mano, kad sąžinė vien jausmo dalykas, tas į ją žiūri maždaug taip, kaip į muziką, kurios beklaustant kyla mūmysse sungumo, ar kaip į kokį vaidinimą, kurį bematydami mes džiaugiamės, arba liūdimė, priklauso nuo to, ar vaidinama linksmas ar liūdnas veikalas. Žinoma, šio dorovinio jausmo šalininkai teisingai pripažįsta, kad jis vis tik esąs įgintas, nes kiekvienas žmogus gerai žino, kas yra gera ir kas yra bloga, nes jis pasireiškias visose tautos vienodumo saike, nes kitaip jei jis būtų auklėjimo, ar tyrimo vaisius, tai tas jausmas įvairiose tautos besivyntandose įvairiose sąlygose, būtų visai skirtingas.

Atvirėčiniai tvirtina išsivystimo teorijos šalininkai, kurie sako, kad žmogus esąs tik aukštesnės rūšies gamtos gyvis, kurio dorovinis jausmas nesąs įgintas o esąs tik grynai tyrimo ar auklėjimo padaras, nes anot jų esąs tau tik visai be moralinio jausmo, o juk ir gyvuliai turi šloko tokiųdorovinio jausmo. Vieni ir kiti klysta, nes sąžinė yra

proto sprendimas apie žmogaus veiksmo gerumą arba blogumą. Ji yra tarsi veidrodis, kuriame atspindi visa dvasios būseną. Ji pasako kas darytina ar vengtina šiuo ar kitu atveju. Žinoma kadangi žmogaus jausmai glaudžiai yra susiję su žmogaus prigimtimi, tai ir sąžinės balsą gali lydėti maonūs ar nemalonūs jausmai. Be to sąžinė turi tam tikrą privalomą pobūdį, t. y. įgimta liepimo ypatybė, dėl kurios dažnai vadinama krikščionių, Dievo balsu.

Negana mums žinoti, kad mes visi turime sąžinę, bet vengiant slidžių kelių svarbu yra turėti jągryną ir jautrią, nes kitaip negalėtų tyksliai vadovauti žmogui. Jei mes kasdien pastebime mūsų išelvių kolonijoj kas kart di dėjantį šeimynų pakrikimą ir dorovės puolimą, tai čia matyti žymia daštini pareina nuo sąžinės iškyrimo. Juk jau esama mūsų išelvių tarpe nemaža ir tokių tipų, kurie yra visai užslopinę savo sąžinę, nebejutia jos įspėjimų ir gyvena netik biuriaiua nei gyvuliai, bet pralenkia kaskart, net didžiausius bepročius. Tokie tad dvasios išsigimėliai nebe verti yra nešioti, net garbinzo žmogaus vardo, o vadinami yra išgamonis, niekėiais. Pats Kristus savo gamyinės isikrypėliams yra pavartyjes nemaža keliojančių žodeliu, vadindamas juos „nedoroji veislė“, angių (gyvačių) veislė, pabaltintais karštais, pilnais pūvėsių ir kirami ais ir priilygdindamas juos prie Sodomos ir Gomoros ir t. t.,

Tuo tarpu visai kas kita sutais, kurie turi gryną bei jautrią sąžinę. To kia sąžinė nisklaidi mato slidžių kelių pragaistį ir pasuka dvasios motorą — valią saugiais keliais. Tokie sąžiningi žmonės jau čia ant žemės turi didelę palaimą — džiaugiasi tikraja dvasios ramybė. Ir kaipgi nesidžiaugys statydama dorovės grožio rūmą, visi jio gėrisi ir džiaugiasi. Deja toli gražu nevisi istengia jį gyvenime pastatyti, o pastatę išlaikyti: Čia be beabejo leniamą vaidėnį suvaidina gryna bei jautri sąžinė, kuri savaime neatsiranda. Tačiau kaip viskas ant žemės, taip ir žmogaus sąžinė, kūno saltais suvaržyta nėra dalykas tobulas. Ji panašii į delmanto akmenėlį, kuris žemėje apsvėlės biariniai at rodo, bet apvalytas tampa skaisčiausiu dabu — puošia karūnas. Tiesa bran giuše akmenys valomi tam tikrose dirbtuvėse, o sąžinė lavinama Kristaus įkurto katalikų bažnyčioje.

Todėl jio labiau kas nukryпта nuo dorovės desnių, tuo labiau sužaloja savo sąžinę, o negydydamas jos tolimesnėmis nedorybėmis visiskai ją užslopina taip, kad elgiantės kuonedoriausiai, sąžinė jų negrauzia. Žmones juos pašiepia biariausiai, bet jie visai nepaiso. Tokie be sąžinės žmonės panašūs yra Kristaus gadynės parizėjams, arba mūsų dienų komunistams, kuriems nieko brangaus nėra.

Delto, kas nori įsigyti sąžiningumo, eina į Kristaus mokyklą, nes gryna, jautri sąžinė yra tikriausia priemonė dorovėss rūmii statyti ir pastatėias išlaikyti. Visi turime rūpintis būti sąžiningais, o vyresnieji, tėvai bei motinos vaikų auklėjimu pasivėntę tai privalo l ikyti tiesiausiai savo priederme. Taip kaip oras mūsų organizmui reikalingas, kaip saulės šviesa ir šiluma apmirusiai gamtai nuo žiemos šalčio, taip pat ir mūsų sąžinė turi būti gaivinama bei šil-

LIETUVOJE

Ką rašo Lietuvos laikraščiai

Paleistas Klaipėdos seimelis.

Klaipėda, kovo 23. — Klaipėdos gubernatoriaus Merkio įsakymu vakar paleistas šio krašto seimelis, kada jis 22 balsais prieš 5 reiškę nepasitikėjimo nauju direktorijos prezidentu E. Simaičiu. Tuo būdu seimelis pareiškė savo protestą dėl buvusiojo prezidentu O. Boettcher'o pašalinimo.

Paleizdamas seimelį gubernatorius Merkys atvirai pakėlė kovą prieš Angliją, Prancūziją ir Italiją. Šios valstybės notomis pranešė Lietuvos vyriausybei, kad jei Klaipėdos seimelis bus paleistas, tas priešingiaus T. Sąjungos tarybos nurodymams.

Lietuvos ministerių kabinetas kasdien svarsto Klaipėdos klausimą. Be to, pakviesti į Kauną atstovai iš Londono ir Berlyno, kad jie asmeniškai praneštų apie tų vyriausybų atsineimą į Klaipėdos klausimą.

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Zauinius iškėlė protestą prieš pasirašiusių Klaipėdos pakto valstybių notas. Jis grąšina Klaipėdoje paskelbti karo padėti vykdyti naujus rinkimus, kurie turi įvykti šėšių savaičių laikotarpiu.

Lietuvos firmos nusikreipia nuo Vokietijos.

„Frankfurter Zeitung“ Kauno korespondentas praneša, kad Klaipėdos konfliktas pradeda veikti ir Lietuvos Vokietijos prekybos santykius. Daug Lietuvos firmų gauna iš vokiečių firmų raštų, kuriuose nurodoma, kad kol Klaipėdos ginčas nebus sureguliuotas, vokiečių firmos negalėsiančios siųsti į Lietuvą prekių ar teikti lietuvių firmoms kreditu. Toliau korespondentas pažymi, kad Lietuvos ekonominės instancijos patarė importuojančioms lietuvių firmoms atėlyti savo prekes, kiek galint, pirkti ne Vokietijoje, bet kitose ir, visų pirma, Anglijoje. Tokiu būdu, rašo laikraštis toliau, galima pažymėti, nors kol kas mažu mastu, vokiečių prekių boikotą.

„Eltos“ pastaba: Turimomis žiniomis, kad kurios lietuvių firmos, nelaukdamos, kol Klaipėdos „konfliktas“ bus išspręstas, jau nukreipė savo užsakyimus į kitas valstybes. Pastebime, kad ši tendencija lietuvių firmose plečiasi.

Lietuvos prekyba su Švedija.

Paskutiniu laiku ypatingai suartėjo Lietuvos santykiai su Švedija. Be degtuko monopolio, jau seniau įvesto, ir Švedijoje ir Lietuvoje susirūpinta ir kultūriųjų ryšių praplėtimu ir prekybos sustiprinimu. Lietuvos pieno, mėsos kailių, linų, sėmenų, bulvių ir kt. prekių vis daugiau pasirodo Švedijos rinkoje. Įsitraukiant vis naujoms preky-

doma, nes mūsų sąžinė yra Dievo valios atspindys, kuris neveltui ir vadinamas Dievo balsu.

Garsys.

bos firmoms į šitą prekybą, Lietuva lengviau pasiliuosuos nuo Vokietijos išnaudojimo.

Tobulinami mūsų telefonai.

Teko patirti, kad pašto valdyba gavo iš Šveicarijos 4 telefono aparatų pavyzdžius, kurių pagalba į vienus telefonų laidus galima įjungti du abonentus. Aparatai taip sukonstruoti, kad, kalbant vienam abonentui, antrasis automatiškai užsitrakina ir pažymi, kad laidas užimtas, be to, pirmojo abonto kalbos paklausyti negalima. Nors tokiu abonentai turi vieną laidą, tačiau centralinės komutatoriuje turi du lizdus tokiu būdu turi atskirus savo numerius. Taip pat šie du abonentai negali pasikalbėti tarp savęs be telefono stoties tarpininkavimo. Jiems prijungti reikia nežymiai pakeisti komutatorių schemą. Jau yra padarytų vietoje bandymų, kurie visais atžvilgiais gerai pasisekė.

Šiuos aparatus manoma statyti už miešio abonentams. Dabar užmiesti telefonai labai lėtai plečiasi, nes ūkininkams neįmanoma tuo tarpu sumokėti 1000, o kartais ir daugiau litų už telefono įtaisymą. Tačiau, pradėjus vartoti šiuos telefono įtaisymo mokestis per pusę sumažėsias. Tokiu būdu telefonas bus prieinamesnis ir kaimo gyventojams. Kai išsiplatinas daugiau tokių aparatų vartojimas, manoma pakeisti ir telefono tarifą.

Užsienio tokie aparatai labai plačiai vartojami, ypač Šveicarijoje, kur yra net toks įstatymas, kad du abonentai, kurie bendrai turi nedaugiau kaip 5.000 pasikalbėjimų per metus, jungiami į bendrą laidą.

Namų savininkai skundžiasi...

Namų savininkų delegacija iš p. Digrio, p. Chodoso ir p. R. Rubinšteino lankėsi pas vidaus reikalų ministrą pulk. Ruseiką. Kiek teko sužinoti šį delegacija prašė sustabdyti griovinių pasenusių apgruvusių ir gyventi nebūtinkamų namų Kaune ir priemiesčiuose. Jie taip pat skundėsi per aukštomis kanalizacijos ir vandentiekio įvedimo ir naudojimosi kainomis. Be to, delegacija skundžiasi ir butų nuomininkų sąjunga, kurios nariai, esą, vaikštinėję pas butų nuomininkus ir prikalbinėję reikalauti sumažinti nuomos kainas.

Lietuvoje gyvena 4581 Vokietijos pilietis.

Š. m. vasario 1 d. Lietuvoje buvo Vokietijos piliečių 4581 žm., iš jų 674 amatininkai, 280 pirklių, 155 mokytojai, 294 priv. įstaigų tarnautojai, 311 žemdirbių ir tt.

Vadinasi, vokiečiai, užimdami Lietuvos tiek daug šiltų vietelių, drįsta vis delto mus šmeižti ir negirdėtu akplėsiškumu mus plūsti. Nieko sau „kultūra“!

Užsienio prekyba pagerėjo.

Per š. m. vasario ir sausio mėnesius iš viso Lietuva išvežė į užsienius visų 14 milijonų litų prekių daugiau, negu įsivežė iš užsienio.

Turint galvoje, kad praėjusių metų mūsų užsienio prekybos balansas buvo beveik 5 milijonais litų pasyvus, tenka pasidžiaugti šių metų užsienio

Patarimai visais piniginiais reikalais

duodami veltui ir lietuvių kalba šio banko

Lietuvių skyriuje

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

prekybos raida. Tiesa, ir praėjusių metų sausio ir vasario mėnesių užsienių prekybos balansas buvo kuone su 7 mil. litų aktyvu, bet šiemet šis aktyvas yra dvigubai didesnis.

Amerikiečiai gausiai lankys Lietuvą.

Gauta žinių, kad šiemet ruošinama daug Amerikos lietuvių ekskursijų į Lietuvą. Pirmoji žada išplaukti iš Amerikos balandžio mėnesio pabaigoj. Šios žinios mus labai džiugina. Reikia manyti, kad daug mūsų brolių jau neeršį į Ameriką, bet pasiliks Lietuvoj. Mes to labai pageidautume, nes jie savo kapitalais ir prityrimu galėtų daug prisidėti lietuviško verslo ūgdymui. Tai būtų drauge ir atpildas už tai, kad jie, išvykę iš savo krašto, dirbo kitų labui ir gerovei. Dabar, Lietuvai atgavus politinę nepriklausomybę, kaip tik jiems būtų patogi proga ir gražas uždavins padėti Lietuvai atgauti ekonominę nepriklausomybę. Šiuo būdu būtų atsiiektas ir asmeninis ir visuomeninis tikslas. Šiuo reikalu mūsų brolius amerikiečiams galėtų tinkamai patarnauti Lietuvos prek. pram. ir amat. sąjunga ir «Amerikos Lietuviams Biūras».

PASAULYJ

Vokietija šaukias pagalbos.

BERLYNAS, kovo 24 — Vokietijos vyriausybė Klaipėdai reikalavė pasijutę protestus į Kauną, Romą, Paryžių ir Londoną. Protestuoja prieš «neteisėtą E. Šimaitis vedamą direktoriją Klaipėdos krašte ir lygiai prieš neteisėtą Klaipėdos krašto seimelio paeidimą».

Vokietija reikalauja, kad nauja Klaipėdos seimelio rinkimai būtų praversti atitinkamai to krašto nuostatomis, ir kad direktorija jokių būdų į tuos rinkimus neįeigtų sukybių.

Toliau Vokietija reikalauja, kad Lietuvos užsienių ministeris Zaimius pildytų Ženevoje patiektus savo žudėji mus panaikinti Klaipėdoje apgulos stovį.

Mandžiūrijoj plinta sukilimai.

ČANGCUN, Mandžiūrija, kovo 23. — Šiame krašte kinų sukilimai prieš naują tvarką kai gaisras plinta. Kirino provincijoje japonų kariuomenė turėjo kitas kruvinas kautynes su sukilėliais

D-r MAX RUDOLPH.

vokietyš gydytojas

Operacijos, noterų ligos, gymdymo pagelba, Rentgeno spinduliai.

Kambarys: Rua Hollanda, 5. Telef. 7-5689. S. Paulo.

Prėmimas: Praça Ramos de Azevedo, 16. II aukšt (Predio Gloria) Tel. 4 2576.

Prėmimas nuo 3-5 val. šeštadieniais nuo 1-3 val.

43 sukilėliai nukauta. Žuvę ir japonų. Pranešta, kad sukilėlių pusėn perėjo 1.000 kinų kavalerijos. Šie kareiviai iki šiolai buvo ištikimi naujai Mandžiūrijos valdžiai.

Irlandijos kova už laisvę.

Naujam Irlandijos prezidentui De Valera sumanius panaikinti ištikimybės priesaiką Anglijai ir nebemokėti mokesnių už žemes, Anglija įteikė protestuojančią notą. De Valeros sudarytoji vyriausybė į tą raštą atsakė savo ruožtu, nemanydama nuo sumanymo atsisakyti. Anglija, matyt, ims spauti Irlandiją muitais ir prekybiniais suvaržymais, dėl kurių tikrai irlandiečiams gali padidaryti sunku. Bet irlandiečiai pratę kovoti su Anglija. Ta kova tęsiasi jau 700 metų, ir Irlandija baigia laimėti paskutines pozicijas.

Susirinko kongresas.

Kovo 28 d. susirinko Argentinos Kongresas. Jam teks apsvarstyti labai svarbius dalykus: mokesnių klausimą, 500 milijonų paskolos reikalą, nedarbo klausimą ir kitus gyviausius krašto reikalus. Nuo tinkamo darbingumo Kongrese priklausys darbo žmonių gyvenimo pagerėjimas.

Tuotarpu Kongrese rimto darbo nesimato. Prasidėjo peštyvės tarp įvairių partijų ir tušti ginčai apie būtuosius dalykus. Kaip ims tvarkyti būtuosius dalykus, dar nieko nesimato.

Vėl karas gaisras?

Gindami naują Mandžiūrijos val-

tybę nuo kiniečių, japonai pradėjo vėl kovą su skaitlingais kiniečių būriais. Kova eina plačiu frontu, vartojant sunkiąją artilleriją, tankus ir lėktuvus. Pranešama, kad būrys iš 1.000 žmonių kiniečių išklaidytas ir apie 200 kiniečių esą užmušty.

Derybos nesiseka.

Šanchajuje, verčiant Anglijai, Amerikai ir kitoms valstybėms, ejo taikos derybos tarp kiniečių ir japonų. Telegramas praneša, kad pasitarimai laikinai nutraukti, nes negali susitarti. Esą labai maža vilties, kad prie taikos būtų prieita. Anglija mananti imtis griežtesnių žygių taikai įgyvendinti.

Užpuolė lietuvių valdininkus.

Gauta žinių, kad Eitkūnuose viešbuty «Russischer Hof» vokiečių atsargos karininkai užpuolė ten esančius iš Kybartų ir Virbalio lietuvių valdininkus. Lietuvius vokiečiai išvarė iš viešbučio ir visai palikdami nulydėjo net iki pačios sienos.

Lenkijos valstiečiams grėsia bėdas.

Laikraščiai rašo, kad nors Lenkijos miestuose depresijos kaip ir nesimato: kavinės, restoranai ir teatrai visuomet žmonių pilni, šampanas, kurio buta kainuoja \$12,15, upelialis liejasi, bet tuo tarpu valstiečiams bėdas įakis žiūri. Esą valstiečiai prispauti visokiomis valdiškomis mokesčiais, jų negali išimokėti, nes jų pagaminti produktai begaliniai pigūs. Ūkininkai nuvežę savo produktus ar gyvulius pardavinėti — juos turi arba visai žema kaina parduoti arba namo, nepadavę, parsivežti.

Pavyzdžiui, Lowic'o apylinkėje arklį galima pirkti už 12 zlotų — \$1,40, aviną už 30 amerikoniškų centų, beko no svarą už 6 — 7 centus, vištą už 7 centus. Todėl negalėdami sudaryti reikiamų mokesčių valdžiai, ūkininkai yra labai nuvarginti ir jų trobos bei namai licituojami. Turtingiausiose Lenkijos provincijose, kur pirmiau ūkininkai gražiai gyveno, turėdami geras trobas — dabar visiškai nuskurą; vietoje gražių

Pavergtųjų brolių skriaudos.

(taša)

Net ligoniams lenkai ramybės neduodavo. Ne kartą darydavo krantas lietuvių ligoninėj Vilniuje, uždraudė li goninėms vaistinėm parduavinėti vaistus, uždraudė lietuvių gydytojams praktikuoti, pavyzdžiui d-rui D. Alseikai ir Alseikienei Vilniuje, d-rui Rymui Švenčionyse ir kitoms. Uždraudė visoms vilniaus vaistinėms parduavinėti vaistus d-ro Alseikos išrašytais receptais. Uždraudė pagaliau mokyti ne vienam lietuviui mokytojai, nors ir baigusiam aukštąjį mokslą, nors ir cenzingam ir turinčiam teisę Vilniaus krašte gyventi...

Nepaliko ramybės ir lietuvių mirusiųjų palaikytų Vilniaus Rasų kapuose: išbaurino ne vieną lietuvių kareivių kapą, išdraskė jų fotografijas, ištraukė ir pavogė kryžius, su žeme suligino a. a. Vinco Virbicko, lietuvių gimnazijos mokinio, mano atlimo draugo kapą... Sunku man pamiršti skriauda, padaryta tam mirusiam daraugiui, kuriam mirėtančiam paskutinį patarnavimą padarė, kuris mirė mano rankose, kuriam aikių vokus užspaudžiau... O juk kiekvienas lenkų išiekinantis mirę pat turėjo savo draugus, kuriems taip pat skauda širdis dėl išiekinimų jų artimųjų mirusių... Kas juos gali užmiršti...

Kiek kentėjo ir mūsų tautos patirchas d-ras Jonas Basanavičius, kuriam lenkai ne kartą išdaužė langus, kart ne kartą užkabinėdavo ir želsdavo gatvėse...

Kiek buvo neteisinių teismų, kiek jie nubaudė lietuvių inteligentų, paprastų kaimiečių, kiek sėdi ir dabar Vilniaus Lukiškio kalėjime, kiek sėdi Gar

dine, Suvalkuose ir kituose lenkų kalėjimuose.

Kas suskaitys tas visas bylas, iškeltas lietuvių spaudai, kas suskaitys visas pabaudas už spausdintą žodį kas suskaitys visus konfiskavimus ir redaktorių sėdėjimus kalėjimuose?

Niekas nesuskaitys visų tų mokyklų, kurios buvo uždarytos, nors krūviomis ašaromis tėvai maldavo mokyklas palikti, nors ir savo lėšomis laikomas, visai pinigų iš lenkų neprasydami mokyklai renti ir laikyti... Uždarinėjo šimtus mokyklų skyriumi, uždarinėjo ir urmu, šimtus iš karto, kaip buvo 1927 metais. Uždaryta ir vienintelė visam okupuotam kraštui lietuvių mokytojų seminarija...

Kas Vilniaus mūsų brangios sostinės ir viso Lietuvos trečdaliao galės suskaičiuoti skriaudas, kas galės atlyginti ašaras, kraują ir gyvybę... O reikis atlyginti... Visi lietuviai, pavergti ir laisvieji, Lietuvoj ir ne Lietuvoje gyvenant, laukiame tos skriaudų atlyginamosios valandos ir kada bus visa laisva Lietuva, galinti laisvai savo gyvenimą tvarkyti...

Ta valanda ateis. Tvirtai tikime laukiame ir sulauksime!

V. Uždavins.

(Pabaiga.)

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis nepraxus!

Laimė per kovą.

J. V. Tėvūnas.

Nalės Šipulienės Jurgis dar būdamas jaunutis apeido savo gimtinę ir bėgyje kelių metų trunkėsi po pietines Rusijos dalį. Didžiojo karo metu, kuomet siautė bėdas Rusijoj, Jurgis grįžo pas motiną ir čia sunkiai pelyntą senutės duonos kėsnį valgydamas laiką leido, kai ponaitis ir vis nerimastavo, nes rodėsi jau esą per daug nuobodu.

Šipulienės savo Jurgiu kasdien buvo nepatenkinta, ji vis ūkanota lyg ruديو, vis barėsi ant sūnelio ragindama prie darbo, prie dievotumo, prie taupumo; Jurgis priešinosi kiekvienam jos žodžiui, kildavo net audrų ir ašarų.

Vieną rytmetį Šipulienė pasikvietė porą kaimynų ir Jurgiu įsakė išsinešinti, kad akys jos nematyti, tokio sūnaus. Jurgis netikėtą įsakymą gaves pasikėlė nuo užstalės kur puserčių buvo belaukiąs, pasiėmė skrybelę ir niekam lūpų nepraveręs išėjo pro duris ir leidosi kelionėn nei pats nežinodamas kur bus jo kelio galas.

Tuo metu Lietuvoje žmonės buvo įbaupti įvairių plėšikų kurie po miškų slankinėdami pulkais baugino ramius gyventojus, net gyvastį kai kuriems atimdami. Iš antros pusės Vokiečių kariška valdžia negailestingai baudė tuos kurie įsėdrydavo suteikti maistą pabėgėliui belaisviui. Jeigu sve timas užėdavo į ūkininko kiemą, visi bėgdavo lyg apmirę iš baimės: toje apylinkėje naktimis niekas nemiegodavo laukdami nelaimingos valandos. Darbą jaunam nepažįstamam žmogui taipgi veltui buvo tikėtis.

Tad ir Jurgiu iš kelionė kvepėjo daugiau praigaštinti, negu išiečia iš keblios gyvenimo padėties.

Keliavo Jurgis nesukubotai žygiuodamas išisą dieną, nuvargę, išalkę, liū dėsęs ir tamsus ateities klausymas širdį vargino, jis ir pyko klotodamas pat sai save ir motiną savo, ir ramiai liūdėjo, svajojo nesugaudamas minties, košdamas per savo smagenis.

Saulė jau nusileido, dangus rausvais plonėliais debesėliais pasipuolė, gantla liko kvepentis ir vėsi, netolimaime kaimė blioė avys, lojo šunės. Pamieškė žvengė arklys. Ten už upės gražiai dainavo mergelė grįždama iš lauko. Jurgiu širdį suspaudė išnaujo liūdesys, jis buvo jau ko neverkiąs, bet atsiminė esąs vyras o ne kūdikis, sukaupe pastangas, žingsnius pagreitino lyg norėdamas greičiau pasiekti kaimą.

Kaimo gatvė einant šunų būrys jį lydėjo dantis atkišė lyg manydami jį suėsti, vikriai bėgiojo iš vis: pusių lodami, jis švaistėsi gindamas ir slinko pamazū vis į priekį. Žmonės kas kur užsiėlaudė sekė jį akimis, ginti nuo šunų niekas jo nemėgino, visi manė, kad tai «plėnininkas», plėšikas.

Jurgis pasuko į ūkininko kiemą, susitiko jis senutę virpančią iš išgąščio jis jai prabilo: Nebijoki senute! Aš blogo jum nenoriu. Esu pakeleivis, nuvargau, jaučiuos išalkęs, malonėk senute man kokį kąsnelį iš kokio maisto ir aš eisiu vėl savo kėiu...

Senutė sumišo nežinodama ką atsakytį pasiukulojo ant vietos ir susikaprinus nudūlino į triobą nieko nepasakiusi. Jurgis geroką valandėlę laukė prie tvoros rymodamas bet nieko nepasirodė nuliūdo gausiai viską supratęs ir šunų burio lydymas iškelavo nieko nelaimėjęs.

(b. d.)

trobų — matosi sugriuvę lušnelės, turtingų akininkų gyvenamieji namai apgriuvę. Ukiniškai prašo valdžios pagalbos, bet veltui — jos nesimato.

Chicago lietuvių tautos didmiestis.

Chicago lietuvių tautos didmiestis. Mat Jungt. Valstijų respublikos 15-tas cenzas iš 1930 m. Chicagoje užregistruvo 3,918 lietuvių. Vargiai rastume tiek grynų lietuvių Vilniuje arba ir Kaune. Chicago yra indijoniskas žodis. Reiškia «svagunlaukis». Chic-goje išleista trys lietuvių dienraščiai, savaitraštis «Sandara», keli periodiniai leidiniai.

Pagal J. J. Hertmanavičius sutraukos: Chicagoje yra 81 profesionalai lietuvių, kaip daktarai, advokatai, dentistai ir t. t.

41 Profesionalai: aptiekoriai, okulistai, graboriai. 29 Paskolos spulkes ar bankinės įstaigos. 44 Real estate ofisai. 73 Gamybės fabrikai, spaustuvs, siu-vyklos, duonkepyklos. 52 Kontraktorai. 298 grosėrnės ar buėėrnės. 45 Valgyklos. 175 Minkštų gėrimų įstaigos. 52 Gazolino stotys, 65 garadžiai, 161 tak-sikabai. 45 Vie'os įstaigos: mokyklos, bažnyčios, svetainės, klubai arba ir teatrai. 13 Lietuviškų kumigų; 10 P. Katalikų bažnyčių, lietuvių tautiska bažnyčia, liet. liuteronų bažnyčia.

100 Pašėlpių Drėgių. Jų turtas 300-400 tūkst. dolerių.

Nuo ko priklausystaika.

TOKIJO, kovo 22. — Japonų už sienų reikslų ministeris Yošizawa pareiškia, kad taika su kinais Saugahajuje priklausys nuo paėių kinų. Jei Kinijoje ir toliau bus boikotuojamos japonų prekės, taikos nebus.

Argentinos gyventojų skaičius.

BUENOS AIRES, kovo 21. — Statistikų biuras paskelbė, kad šių metų gyventojų Argentina turėjo 11,660,000 gyventojų.

Šventasis tėvas valgydina kasdien apie 2,000 vargėjų.

ROMA, kovo 21. — Šventojų Tėvo Pijaus XI pastangomis Vatikane kasdien

valgydinama apie 2,000 šio miesto vargėjų žmonių. Kada vargėjų valgydinimo idėja iškilė, buvo nutarta kasdien valgydinti tik ligi 500 vargėjų. Paskiau gi vargėjų skaičius pradėjo didėti ir nebuvo galimybės jiems atsakyti.

Valgydinimu užsiima vienas šveicaras Popiežiaus rūmų sargas, kurs, prieš priimsiant jį tarnybon, buvo vieno viešbučio virėju. Šis sargas skirtomis valandomis eina savo pareigas Vatikane. Pasibaigus pareigų laikui, jis nusimeta savo puošnią uniformą, apsi-taiso virėjo drabužiais ir eina į nuskirtą patalpą, kur įtaisyta laikina virtuvė.

Kiekvienam vargėsiui kasdien patiekiami blūdus viralo, gabalus mėsos, arba žuvies, ir kepaliukas duonos. Šėlpdamas Romos vargėsius šventasis Tėvas nepamiršta ir kitų kraštų vargėjų. Dažnai jų šėlpinimui siunčia ne mažas sumas. Tačiau tas yra kai lašas ežero. Nes visam pasauliui be galo daug vargo.

Austrija šaukiasi Lietuvos pagalbos.

Austrijos kancleris įteikė Lietuvos, Vokietijos, Anglijos ir Prancūzijos pasiuntiniams raštus, kuriuose nusiskundžia sunkia Austri os ūkio būtimi ir prašo minėtų valstybių pagalbos.

Vokiečiai ir latvius boikotuoja.

Vokiečiai susirgo manija, kad jie visiems nepriklausomybė iškovoje ir už tai reikalauja kažin kokio dėkingumo, kuris, žinoma, turėtų pasireikšti nesipriešinimu jųj «Drang nach Osten»...

Latvijai ir Estijai vokiečiai jau seniai neturi simpatijos. Matyti, kad jie nori boikotuoti visą Pabaltijį. Ar tas išeis vokiečiams į sveikatą — pamatysime!

Mums atrodo, kad tai pirmausia turės atsiliepti tiems vokiečiams, kurie pas mus yra šilta įsitaie, susikrovę ir febekrauna kapitalus iš mūsų žmonių kišenių.

Kelionė į Lujan.

Išvyko iš Buenos Aires sekmadienį, bal. 10 d. į Lujan lietuvių maldininkų ekskursija, kuri įteiks Lujano bazilikai lietuvių tautinę vėliavą.

Okupuotoje Lietuvoje.

Okupuotoje Lietuvoje lenkai dar labiau pradėjo varžyti lietuviškas mokyklas. Paskutiniu laiku lenkai uždraudė į lietuvių mokyklas priiminti gudu, žydų ir kitų tautybių mokinius. Vilniaus lietuvių visuomenė šiemet, kaip ir kitais metais, vasario 16 d. šventė iškilmingai. Ryte buvo pamaaldos, o vakare pirklių klubo salėj gausingas susirinkimas ir koncertinė dalis.

Uždarytas šv. Kazimiero dr. jos Vitėnų skyrius.

Vasario 10 d. į Vitėnus atvyko Tverėčiaus policijos komendantas ir uždarė 1929 metais įsteigta Vitėnuose šv. Kazimiero draugijos skyrių. Paimtiskyrėrius narių sąrašai, lieptos surinkti visos knygynėlio knygos, kurios buvo išdalintos skaityti Uždarymo priežasčių jokių nenurodyta.

Pezas pradėjo kristi.

Šiek tiek laikesis Argentinos pezas šiomis dienomis vėl emė gerokai kristi. Kovo 30 d. už 100 dolerių reikėjo mokėti jau 430 pezų. Atrodo, kad pezas kris dar gerokai.

9.000.000 dolerių paskola.

Argentinos vyriausybė užtraukė Šiaurės Amerikoj 9 milijonų dolerių trumpalaikę paskolą, kad galėtų atmokėti seniau padarytą 10 milijonų dolerių skolą, kuriai sumokėti laikas suėjo 1 balandžio.

Pavojus Švedijos pinigams.

Nusižudžius degtukų «karaliui» Kreuger, jo milžiniška bendrovė pasirodė nebegalinti išmokėti laiku savo pasižadėjimų.

Smarkiai nukrito vertė tos bendrovės popierių. Sąryšyje su tuom gali nukristi ir Švedijos pinigų vertė.

Antras vėsuslas.

Per pietines valstybes Šiaurės Amerikoj antru kartu perūžė vėsuslas. Šiuo kartu užmuštų priskaitoma 13; įbauginti gyventojai bijo ir į namus be grįžti, ir bėgti nebežino kur.

Knygų skaitymas.

„Spauda — tai trečioji pasauli galybė“ sako Napoleonas.

Ir ištikrujai, šiais laikais, spaud vaidina labai didelį vaidmenį žmonių gyvenime.

Ji turi labai didelės įtakos į žmogaus būdą, sielą, jo pažiūras ir t. Ypatinai daug veikia į dvasinį žmogaus gyvenimą knygos.

Knyga — tai žmogaus dvasinis maistas, be kurio, žmogaus dvasia greičia negali.

Apie knygų skaitymo būtinumą žmogui, rašytojas Vovenargas štai k sako: „Žmogaus dvasios gyvenimas, si vo esme nesiskira nuo kūno gyvenimo kaip žmogaus kūnas, negaudamas maisto, menkėja, nyksta ir miršta, lygi taip pat menkėja nyksta ir miršta žmogaus dvasia, jei ji negauna maisto skaitymo ir galvojimo.

To dvasios maisto ypatingai reikia lauja jauno žmogaus dvasia, kuri yra dar nesubrendusi.

Jaunimas privalo ypatingą dėmesį kreipti į gerų knygų skaitymą.

Jaunimo šventa pareiga skaityti knygas, nes jo dvasia reikalauja to maisto.

Skaityti knygas vis tik reikalinga žiūrėti, kokios knygos skaitomos.

Kaip kūnui kenkia blogas maistas taip dvasiai blogos knygos. Jaunima privalo skaityti tik tokias knygas, kurios pakelia jo sielą, kurios raminaoė veikia į žmogaus jausmus.

Knygos, nuodijančios žmogau dvasią yra labai pavojingas ir jų reikia vengti.

Nors gerų, naudingų knygų šiais laikais mažai tėra, ypaė čia išėivijo bet vis tik turime prie mokyklų knygynėlius, kurie galėtų daug suteikti mūsų jaunimui to dvasios maisto.

Daugybė žinoma, negali tuo pasinaudoti. Gyvenantiems tolymoj provincijoj.

Bet São Paulo jaunimas turėtų tuo, kuo plačiau pasinaudoti iš ko būt neabėjotina nauda mūsų jaunimui.

Aukso šaly.

Aš jums noriu apskayti savo sunkų vargą, kaip papuolė čia atvykti ieškot aukso kalną. Lietuvoj netrūksta duonos savo pasisėja: pelės valgo grūdus kluonus, ieškot tik pirkėją. Veža javus keliai rūksta, turgun ar kermošin; jei tenai dar ko pritrūksta, mauji tuoj pas Maušų. Sveikas Maušiau, mūsų broli! noriu pakalbėti. O jis turi ko tik nori, kad tik būt kur dėti. Išdrožius sau normaliai į vežimą gulkis; nesipriešins tavo valiai, nors būtum kaip mulkis.

Nes jau žino tokį žmogų nereik užkabinti, jei nenori gauti, vogų kailį sau išdirbti. Parvažiuok į namus savo viskas bus tvarkoje; lauke vaikai, žmona mano kieme visi stovi. Pusbalsiai ką nors užkeiki, padeda išlipti; kviečia kambarin užėiti, žiūri kaip įtkiti. Duoda vakarėnės skanios ir dar vis paklausia; ar neturi dar ko nors, paskui lovon trauki. Taip kiekvienam turgun droži, randi ten patieką; geri valgai ko tik nori, centas dar atlieka. Bet štai žinią netikėtą gavau iš kaimynų,

visai niekam negirdėta; laiškas genčių Štrimų. Rūšo savo broliui Jonui kaip gerai gyventi, pinigūs šiam ženės rojui gali saujom semti. Saulė šildo visą laiką nereiks šalčio kęsti. neteks nešiot storo švarko, litus rūbams mesti. O pavalgyti brolyti iš cyrų rašau; per velykas taip Elzytė nepadarys, kaip manau. Mes tik valgome pyragą ir bananus «maęa», geriam kasdien puikią kavą su aparatais małą. O valstybinė taip pigi ir labai daug yra, mesi vieną mūsų milį neišgersi su adyna.

Ir čia nieks josios nedraudžia kiek tik nori gerki; ir policija nebandžia, nors akis jau merki. Jei tik būtum komunistas, tai nors būk blaiviausias; prie šaltes tuoj policistas, neišbėgs zbrauviausias. Jeigu nori pagyventi taip kaip mūs klebonas, nieko nelauk Kamnan nerki būsi paskui ponas. Pamatysi daug stebūklų per jures plaukdamas ir įvairiasių pabūklų laive sėdėdamas Pas mus auga ir nesėta javai įvairiausi nors nuo saulės žemė kieta, derlių gerą gausi Arklių, karvių čia nereikia burro mums pakanka piena oškos pigiau teikia gali rasti dar ką. Dar kad nori pieno gauti kitos rūšės šalto, reik gatvėj tiktai palaukti, kaip atvažiuos «auto». Dirba piena su mašina tam tikra dirbtuvė, veža gatvėj, visi ima; kiek tik nori, turi. Tai matai broli mano Brazilijos rojū, parduok ūkį žydai savo, važiuok nebūk goju. Parašyti šitie žodžiai laiške Petro Štrimo, tuoj subruzdosi visi sodžiai klausė patarimo.

Vertė T. B.

Daugybė jaunimo praleidžia laiką lekais, kurį galėtų sunaudoti gerų angų skaitymui. Tuo būdu lavindami, rotą ir dvasią. Turima gerai žinoti posakį, kad geriausiai atgaivinsi ir visai protą, jei skaitysi geras knygas.

St. V-čius.

Pranešimai.

Sekmadienį Balandžio mėn. 17 d. v. p. p. įvyksta sporto šagos «Lithuania» rungtynės tarp A. C. «Faisca de Ouro» Bom Retire.

Visi sportininkai susirenka savoje atalpoj ligiai 1 val. p. p., taip pat pildaujama atsilankyti ir mūgejams. Iond.: 55, ir 53.

V a l d y b a.

Vysk. M. Valančiaus pradžios mokyklos mokinių tėvai kviečiami 17 d. balandžio 2 val. po pietų susirinkti Bom Retiro mokyklų Rua Bandeirantes, 92. Tarp kit ko bus paaškinta Brazilijos Valdžios mokyklų inspekcijos nauji reikalavimai.

V a l d y b a.

V. Kudirkos pradžios mokyklos mokyklos mokinių tėvai kviečiami 17 d. balandžio 3 v. p. p. susirinkti Mokyklos mokykloje, svarbiems reikalams aptarti. Dalyvavimas būtinas.

V a l d y b a.

Laiškus kas yra antrašavęs ant «Liet. Brasil.» Redakcija caixa postal 1764, bus išduodami tik tam asmeniui, kuriam laiškas adresuotas, žinoma įrodant to asmens tapatybę, kvitu ar pasu. O svetimas asmuo tik gali gauti atsinešdamas to adresato kvitą arba asmeniui raštelį prašyta savo ranka su parašu, kad galima tokiam asmeniui laišką išduoti.

Priešingai laišakai bus neišduodami. Laiškai dabar bus kiekvieno karto skelbiami, kas nenori, kad būtų skelbiama, lai raštu redakcijai praneša.

R e d a k c i j a.

VILLA BELLOJ ATIDAROMA BIBLIOTEKA.

Šiuo pranešu Villa Bellos ir apylinkės lietuviams, kad Villa Belloj, D. L. K. Vytauto vardo lietuvių mokyklų atidaroma biblioteka. Knygos skaitymui išduodamos dvyk per savaitę: trečiadieniais nuo 16 ligi 20 val. ir sekmadieniais nuo 12 ligi 20 val.

Knygos duodamos visiems užstatius 5\$000 ir imama 500 reišų per mėnesį. Atsiskaityti naudotis biblioteka ir gražinus sveikas knygas, užstatas gražinamas.

Mokytoja.

Gal kas nori gauti lietuviškų maldaknygių, prašome kreiptis «Liet. Braz.» Redakcijon. Galima ir raštu, tuokart kaip nors prisistumte.

Maldaknygės daugiausia mažo formato, daugiau tinkamos jaunimui arba kurie nemėgsta labai daug mesliš. Kaina vienoda po 2\$000.

R e d a k c i j a.

Sekmadienį balandžio 17 d., 16 val. Dainos-Meno dr-ja «Viltis» šaukia narių susirinkimą Rua Bandeirantes 92. Prašoma narius atsilankyti.

V a l d y b a.

Skaitytojų Žiniai!

Gerbiamieji skaitytojai prašome atsiliepti, kam yra koki trūkumai del prenumerato pav: Gal kas iš prenumeratorių negauna laikraščio arba nevis gavo Nr. Kreiptis raštu arba žodžiu: São Paulo, rua Bandeirantes 92, Caixa postal 1764.

R e d a k c i j a.

Neapkainuojami turtai puikios praeities mėtomi visam pasauly.

(pabaiga)

Su tos karietos padirbi. au yra su ristas šioks padavimas: vienas iš jų dirbančių darbininkų sunkiai susižeidė, kadangi žaizda negreit liko apžiūrėta, jis gavo kraujo užkreči. au.

Tatai jį labai paveikė, kad istare prakeikimo žodžius: kas joje važiuos bet kurais metais geružės 12 dieną, tas turės žūti netikėta mirtimi.

Rusai būdami labai prietaringa tauta, niekad 12 — geružės karietos niekam nevartojo. Tik caras Mikolas II ar užmiršo šį padavimą ar dėmesio jį tai nekėpė, nes paliepė ją pavartoti karūnacinę iškilmei.

Įvažiuojamas Maskvon praėjo pilnoj tvarkoj carienė Aleksandra važiuvo joje ir nieko neatsitiko, bet... carienė Aleksandra buvo paskutinė rusų carienė, nes kartu su visa carų šeima liko bolševikų nužudyta. Carų muzėjų sukrautų įvairių vežičių tarpe randasi minėtos rogės, kuriuose pirmas iš Romanovų namų Mikolas Fiodorov'as atliko kelionę iš Kostrumiaus Maskvon. Tos rogės neturi jokios sedynės; busimasis caras prisidengė kailiais, atsigulė rogių dugne ir tuo būdu gulėdamas keliavo. Kitos vėl rogės vartotos kelio nems caro Povilo, sutaisytos kaip mažas valgomas kanabarėlis. Taip pat randasi muzėjui karieta, kurioje važiuvo Aleksandras II, kuomet buvo įvykdytas atentatas prieš jį. Sprogusi granata visiškai sugadino karietos dugną o šonuose ir dabar žyn's pėdsakai sustingusio kraujo keliantis žūvusių kazokų granatos sprogulintų, kurie jį lydėjo.

Prie jdo niųjų muzėjaus prašmatnybių, senų Rusijos carų, priklauso kolekcijos įvairių tabokinių, vartotų carų ir carienių. Nekurius tų tabokinių, tai tikri aukso meno žaislai. Mažutis, sodintos briliantais ir kitais brangiais akmenimis, viršine išvaizda traukia į save žinovų akis. Viena iš brangiausių tabokinių bene — bus carienės

Onos Ivanov'os.

To žaisliuko virėlis puostas žemėgiu (perlu) kuris kartu tarnauja viršelio pakėlimui.

Carienė Ona turėjo puikų tualetinį garnitūrą susidedantį iš 57-nių iš gryno aukso rankomis išdirbtų šmotelių. Ypatinai meniškai išdirbti rėmai rankinio veidrodėlio, vaizduoją istorines scenas iš Romanovų šeimos gyvenimo.

Tas garnitūras — tai šliūbinė dovana kiekvienos būsimos sosto įpedinės, ir buvo gražinamas muzėjon, kai kuri iš jų likdavo sosto įpedine.

Paskutinė vartojusi šį garnitūrą, buvo Didžioji kunigaikštienė Maria, dabar tebegyvenanti Amerikoje.

Nors Maria nebuvo sosto įpedinė, bet džiaugėsi paskutinės carienės malonėmis, ir toje, jai suteiktė išimti.

Is ostikai išdirbtų žaisliukų, tenka paminėti natūralaus didžio bažantą, išdirbtą iš aukso, su sparnais dengtais safirais ir briliantais.

Šio bažanto viduje slepiasi mechanizmas, jį pasukus paukštis nekuri laiką įdina galvą ir sparnus.

Tai vienas iš mėgiamųjų žaisliukų paskutinės carienės. Šį bažantą dirbo Genevoje. Jį padirbtį užsakė Povilo I žmona Iliksi našlė — Katrė Didžioji.

Viskas tas, kas kada sudarė carų šeimos žaisliukus, ar tarnavo papuošalais dvarų įskilmėse, dabar parduodama tam, kas daugiau duoda. Kokiosna rankosna šios brangenybės teksiančios, kas jomis žaisia, ar didžiausias — sunku įspėti.

Sovietų valdžiai reikalingi pinigai «piatiletkos» tikslui, o prieš šį tikslą viskas kitas turi pasiaulinti. Kad daugelis tų meniškų turtų tiesiog neįkainuojami savo artistiškimu, rodosi dabartinį atstovų Sovietų Rusijos, mažai apeina. Jie mano, kad pasaulis gali apsieiti ir be to, o ypatingai gerai gali apsieiti Persija. Tai jų manymu pakenkamas pasiaiskinimas ir pasiteisinimas.

Viens už kito rengės važiuot, Čia sunku gyventi: sako reikia laimės ieškot, kam čia mums pasenti. Nėr ką čia ilgai galvuoti kontoron parašėm, kad mes norime važiuoti, daugiau žinių parašėm. Tuoj atsakymą mes gavę ruošėmės kelionėn: visą turtą išpardavę stačiai Kaunan drožėm. Po didžios sunkios kelionės pasiekėm tą rojų,

kur gyvena ir mus žmonės lietuviai artojai. Bet štai ką mes greit pamatėm tokį didį dyvą, mes iš karto taip pamanėm, kad čia Velnių yra. Už čigoną daug juodesni ir labiau išblyškė, už mūs Leipkį bus biednesni, dar labiau suplyšę. Argi gali tokioj šalyj toki žmonės būti? mes nematėm visam kelyj, kaip gali pakliūti. Bet pabuvē kurį laiką viską mes pamatėm,

Per tą Štrimų Petrą paiką, tai pakliuom, sakėm. Čia tik gali vien g ventį įvairios beždžionės, jos tik gali karštį tverti, bet ne mūsų žmonės. Vis kas kartą darbas nyksta nežine kur dėtis ir bedarbių daugiau dygsta, pakliūvo sodėtis. O be darbo badas žiūri, niekaip neberimsti, taip per dienas žmogus būni, nuliūdiman grumsti. Jis ten ūkininkas buvo visi jojo klausė,

O čia su bananais stumia d'Aratj ir šaukia. E-e-e! maça banana maça! duzia duzento reis, nežinau daryti ką; sunkiai pelnyt duona reiks. Martinyj kaip pamatė, tie Brazilų ponai, tuoj visi ausis pastatė sako tikri monai. Ar tai gali taip įvykti garsiam europiečiui, net bananai siūlyt pirkti reikia mūsų sveičiui. Dabar niekam nesiskųski, nors didžiausias vargas; gali sau per dienas liūsti sunku gaut kur darbas. Ot brolyti, kad norėjai rojaus pamatyti, nieks nekaltis gyvent galėjai; reikia pasakyti. Kasdien ant saulės tur spirkti prakaitas tik varva, kojas vos gali pavilkti, žmona, vaikai barba. Jei nebūčiau klausius tavęs, gyvenčiau kaip rojū; nieko netrūko dėl manęs, brangioj Lietuvoje. Dabar viska išnaikinom likom taip kaip gružė čionai badą greit pažinom, viską tuoj praūžėm. Dabar žinom, kad teisybę negali rašyti pinigų grįžt į tėvynę sarmata prašyti. Mūsų žmogus taip papuoles rašo, kad geriausiai šiaip ar taip vis vien papuoles niekur nėr smagiausiai

Pransias.

Jau trys metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvybei. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo susiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškų kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 4-sius metus «Lietuvis Brazilijoje» žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuviui pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad «Liet. Brazilijoje» yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atakiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

Be to dar galima gauti sel. ančišose turgavėtėse:

- 1) Lapa, sekmadientais;
- 2) Av. Tiradentes (Bom Retiro) pirmad.;
- 3) Moraes Barros (Braz) antradieniais;
- 4) Largo Arouche trečiadieniais;
- 5) Rua Tres Rios (Bom Retiro) ketvirtad.;
- 6) Rua Piratininga (Moóca) penktad.;
- 7) S to Antonio do Pary šeštadieniais.

Kreiptis į naujausio ir švariausio baracão — mėsos išdirbinių pardavėjų lietuvių.

Geriausia ir patogiausia skelbtis

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO„

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir plgus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) S. Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Prima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salas 8-9. T 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	1\$700
Prancužų frankas	\$630
Vok. markė	3 \$850
Ital. lira	\$850
Doleris	15\$85
Urugvajaus pezas	7\$200
Argentinos pezas	4\$200
Anglų svaras	54\$400
Lenkų	1\$840

Marietta Passerini.

PRIBUVĖJA -- AKUŠERĖ.

Rua Silva Pinto, 49 (Bom Petiro)

Telef. 5-3584. S. Paulo.

VAKARINIAI KIRPIMO KURSŲ

Mokslas teoriškas ir praktiškas kirpimo, yra greitas ir sąžiningas sulgy naujausios mados. Sistema: amerikos, francūzų, anglų ir vokiečių.

Pamokos nuo 7 iki 9 v. v.

Taip pat ten parduodama kojine siuvama mašina.

Kreiptis: Lgo Paisandu, 48. 4 and.

PHOTOGRAFIA

São Caetano

Gerei ir pigiai fotografuoja pavieniai, grupėmis, pas save ir į namus vyksta, padidina ir perdirbinėja iš senų.

Kreiptis:

Rua S. Caetano 85 (antigo 77).

O. JACOBSEN.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Prima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama, persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIŲ KURSŲ IR GEROMIS SALYGOMIS. INDELIŲ IR DEPOZITŲ NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius prima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo išlumpo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

Kronika.

PARAP. SUSIRINKIMAS.

Š. m. balandž. 10 d. S. Antonio do Pary bažnyč. salė buvo L. K. Bandruomenės susirinkimas, kuriame tarp ko kitko svarstė ir bažnyč. statymo vila Beloj klausymą. Klebonas prašė, kad ant kiek jau teko šiuo reikalui pasiteirauti ir net pas yskupa buvęs, taip, kad palankiai mums atsiliepią, sustruktusieji visi vienbalsiai pritarė. Klebonas pažadėo smulkiai viską sužinoti ir ateinančiame susirinkime viską pateikti. Tada tikrai žinosime ką ir kur kiek gausime, kokiomis sąlygomis. Bet pats klebonas žadėjo gana nemažoj sumoj pinigine pašalpa šiam reikalui duoti. Nutarta kalėdoti, kur bus renkami pinigai vien tik bažnyčios statymui. Žinoma baž. statymas nėra tai kepurės pakylėjimas; susir. visi žada, bet kaip ištikrujų reikės, tai visai gali būti.

Dabar dar nėra tokios didelės bėdos, dar turime patalpas. Kaip São Paulo, taip ir vila Beloj. Juk p. Konsulas ir mokyklos neveja ir nevyis. Jis pats rūpinasi kopyčios įsteigimo reikalui. Bet vis tik prie to einant, laikui bėgant galima bus sunkiau ar lengviau tyką pasiekti.

SANTOS

Vietos lietuviai smarkiai lošia bišais o neteko girdėti, kad norė vienas lietuvis būtų iš to prasigynėno. Daug geriau, kad išleistų pinigų ant vėjo, nors maža dalelė paskirtų dėl užsiprenumeravimo lietuviško laikraščio. Santose lietuviai beveik neturi ir nėra progos jo kur gauti, nes niekas neatsiranda kas sutiktų palmti platiniui bent kelis exemporlorius. Labai liūdnas reiškinys. Juk išieviui laikraštis tai būtų maloniausias svetyis, kodėl jo neužsisakyti.

K. Gruzdas.

SUSEKĖ KOMUNISTŲ CENTRA.

«Est. d. S. Paul.» 14 IV. Deleatas politikės ir socialės tvarkos sužinojo, kad rua Visconde de Larnhyba esąs komunistų centras. Padarius kratą nieko tuo tarpu nesurado; suspėjo pasislėpti. Neuzilgo vėl pastebėta, kad tou pačion vieton renkasi žmonės. Baland. 12 deleatas Costo Ferreira pastebėjęs, kad susirinko net 22 žmonių ir apsupęs namą suėmė 11 asmenų kiti puspuko. Padarius kratą rasta labai daug plakatu, raudonų vėliavų ir komunistinių laikraščių. Namas buvo žydo Nuth Goilmann, turėjęs sūnelį Jokūbą 4 metų, gyvą ir gudrą pasižymėjusį jau komunistėli, kuris lankė komunistų mokyklą. 1-V- Ruosė komunist. smarkiai apvaikičioti. Buvo nutarta jų 12 mitingų 5 konferencijas padaryti ir iškabinėti vienas mieste raudonas vėliavas. Žydelis nujausdamas persekiojimą puspuko, bet jo pati smarkiai platino Močos rajone tarp darbininkų kom. literatūra.

Rasta biblioteka kur šalia žydiškų knygų buvo ir lietuviškų su iliustracijomis ir obalsiais

Bus uždaryta mokykla komunistų, vedama žydu, rua Julho Conceição 137, kurią lankė 40 vaikų, labai jaunų komunistėlių. Vienas vaikas, net policijoj sudainavo kom. internacjonalą. Sekami mokytojai, kurie bus suinti.

Reikia pridurti, kad brazilų valdžia įtaria ir lietuvius prisidėjus, nors jų ir neteko suimti dabartinėj grupėj, bet rasta lietuvių kalboj kom. literat.

Paieškojimai

Paieškau savo sūnų Antaną Kleboną ir kitus, kurie daugiau kaip metai laiko neturiu jokių žinių. Zinantieji arba jis pats malonės atsilipti.
São Paulo, rua General Flores 58.
Stanislava Klenskaitė.

PASISKELBUS „LIETUVIŠS BRAZILIJOJ“ Jūsų rytoj bus užtikrintas.

Tik „LIETUVIŠS BRAZILIJOJ“!!!

Siuvėjas

J. ČIZINAUSKAS iš Kauno

Siuvama naujausiomis madomis vyrų ir rūbai. Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Prašome kreiptis ir įsitikinti būsid visad patenkinti!

Kalbama: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Rua Anhaia, 196, Nr. (Bom Retiro) Pondes: 53 ir 55.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE-NU IR ĮVAIRENYBIU!

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

K. Bacevičius, K. Bagdonas, P. Daugirdas, K. Griniųtei, V. Gladutis, K. Laucius, K. Makavičius, J. Masiulius, P. Murnika, J. Kalina, P. Ramanauskas P. Povilavičius, P. Stankevičius, V. Timonis, J. Velička, M. Vasylius, P. Žiezis, Žaižinskas.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturinti įsipirktę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų. Administracija.

„LIETUVIŠS BRAZILIJOJ“

— ISEIVIO DRAUGAS

L. K. Bandruomenės narių

(parapijiečių)

žiniai!

Visais metrikacijos reikalais (kaip vedimų dokumentų sudarymu, krikšto). Kreiptis pas V a r g o n i n k ą šio- mis dienomis: Antradieniais ir šeštadieniais nuo 13 — 21 v. (1 — 9 v. v.) rua Coronel Moraes, 64. (Visai netoli Sv. Antano bažnyčios Klebono bute O sekmadieniais, Sv. Antano bažnyčios raštinė, prieš ir po pamaldų.

Vargonininkas.

Lietuvė

siuvėja

G. Radzevičienė.

Sulig užsakymu siuvu vilnonias ir kitniškas moteriškas sukneles. Darbas švarus ir garantuotas.

Priimu nešiotas sukneles pertaisyti

RUA GENERAL RONDON Nr. 7. Bondē 13, 7, 35.

VILNIUS—mūsų širdis.

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiekimas tik Agencia „HAMBURGO“

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją. Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiere atsakinėjame ir raštu. São Paulo, L-go Sta Ephigenia 13, Tel. 4—1152. Atidaryta kasdien nuo 8 — 7½ v. v. Šventad. uždaryta. Kalba lietuviškai.

Per „Mūsų Vilnių“ į sostinę Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražaus didelio formato 24 puslapių, yra tik vienas žurnalas „Mūsų Vilnius“ „Mūsų Vilnius“ gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs šėka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenima.

„Mūsų Vilniuje“ bendradarbiauja žymūs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, V. Bičiūnas, Petras Babickas, K. Berulis, J. A. Herbaciauskas, Liūdas Gira, Liūdas Dovydenas, K. Inčiūra, Lazdynų Pelėda — Lastauskienė, Vygandas — dras J. Purickis, Petras Ruseckas, dras Rutenbergas, Motas Šalčius, kan. J. Tomas Vaižgantas, J. Ziminskas, prof. Z. Žemaitis, M. Aldonis ir visa eil okupuotos Lietuvos rašytojų. Reda guoja V. Uzdavinys.

„Mūsų Vilnius“ žengia tvirtai į penktus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

„Mūsų Vilnius“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 7 litai, pusemė-čiui — 4 litai. Užsieniouose — 20 litų.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Rašykite šiuo adresu: Kaunas, Daukanto g-vė. 3

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIŠS BRAZILIJOJ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

Laių išėjimas į Europą Raul Soares 27-4 1932 Josephine Charlotte 4-51932 Eglantier 20-5 1932

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbe teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Laivakortės.

Į Europą ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

Įkurta 1900 m.

